

УДК 811.111'373.7:367.4

Хавкіна О. М.¹, Холоста О. В.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-312 НУ «Запорізька політехніка»

ЛІНГВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНИХ БІНОМІАЛІВ

Біноміали (binomials) – це стійкі вирази, що складаються з двох слів, з'єднаних сполучниками, такими як *and*, *or*, *but* і подібними. Порядок слів у них завжди фіксований. Термін «біноміал» у лінгвістику ввів Я. Малкіл для позначення «послідовності двох слів, які належать до одного класу та знаходяться на одному рівні синтаксичної ієрархії та часто поєднані за допомогою якогось лінгвістичного засобу» [2, с. 113].

Метою даного дослідження є вивчення лінгвальних особливостей англомовних біноміалів, зокрема, аналіз їх структури, функцій, а також виявлення закономірностей у використанні цих фразеологічних одиниць у різних контекстах.

Біноміали складають великий клас фразеологічних одиниць в англійській мові, що використовуються в різних сферах спілкування – від офіційних документів і релігійних промов до повсякденного мовлення. Основними характеристиками подібних фразеологічних одиниць, як і будь-яких інших, є їх стійкість, відтворюваність форми та цілісність значення. Приклади біноміалів: *bread and butter*, *salt and pepper*, *sick and tired*. Фразеологічні одиниці використовуються в своєму фіксованому вигляді, вони запозичуються мовцем з лексичного запасу, а не створюються щоразу заново [1, с. 179]. Це підтверджує, що фразеологічна одиниця має цілісне та неподільне лексичне значення.

Найпоширенішими способами утворення біноміалів у сучасній англійській мові є:

- поєднання римованих компонентів: *by hook or by crook* – усіма правдами й неправдами; *wine and dine* – нагодувати та напоїти;
- алітерація (співзвуччя приголосних): *safe and sound* – цілий і неушкоджений; *tried and tested* – перевірений, надійний;
- асонанс (співзвуччя голосних): *part and parcel* – невід'ємна частина; *toil and moil* – важко працювати;
- поєднання синонімів: *first and foremost* – перш за все; *neat and tidy* – акуратний та охайний;

- поєднання антонімів: ***ups and downs*** – злету та падіння; ***now and then*** – від часу до часу;

- редуплікація: ***bag and baggage*** – цілком і повністю, з усім пожитком.

Литовський мовознавець Й. Паулаускас зазначає, що в багатьох випадках фразеологізм можна замінити окремим словом (наприклад, ***by leaps and bounds*** – *quickly, дуже швидко*), однак синтаксична структура фразеологізму дозволяє мовцеві передати своє ставлення до предмета обговорення, виконуючи при цьому стилістичну функцію [3, с. 7]. Фразеологізм завжди має стилістичне забарвлення, на відміну від простого слова.

Щодо структурних особливостей, то компонентами англійськомовних біноміалів можуть виступати:

- іменники: ***men and women*** – чоловіки і жінки, ***pen and paper*** – ручка і папір;

- прикметники: ***black and white*** – чорний і білий, ***hot and cold*** – гарячий і холодний;

- дієслова: ***come and go*** – приходити і йти, ***hit and run*** – вдарити і втекти;

- числівники: ***one by one*** – по одному, ***first and foremost*** – перш за все;

- прислівники: ***here and there*** – тут і там, ***never ever*** – ніколи в житті;

- прийменники: ***in and out*** – то всередину, то назовні, ***out and about*** – в хорошій формі (особливо після хвороби).

Підсумовуючи вищесказане, варто ще раз наголосити, що біноміали характеризуються такими структурно-семантичними особливостями, як цілісність, стійкість і відтворюваність у мовленні в готовому вигляді. Усі вони мають у своєму складі 2 компоненти, об'єднані сполучниками. Поряд з універсальними лінгвістичними ознаками, англійські біноміальні утворення також відображають мовну картину світу носіїв англійської мови.

Більш глибоке та осмислене розуміння фразеологічних одиниць забезпечує краще розуміння мови та сприяє підвищенню рівня володіння мовою, ерудиції, комунікації тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language [Text] / David Crystal. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003. – 489 p.

2. Hatzidaki O. A Linguistic Analysis of Binomials and Its Application to the Internal Characterisation of Corpora [Text] / O. Hatzidaki. – Birmingham : The University of Birmingham, 1999. – 192 p.

3. Paulauskas J. Frazelogijos žodynas [Text] / Jonas Paulauskas. – Vilnius : Lietuvių kalbos institutas, 2001. – 886 p.